

**ПОВОД СО ПРИЧИНА
(ШЕСТДЕЦЕНИСКО ПОСТОЕЊЕ НА ИНСТИТУТОТ ЗА
МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“, СКОПЈЕ)**

Во 2013 година, Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, од Република Македонија, го прослави своето шестдецениско постоење, *свечено и работно*. На 20 ноември 2013 година, се одржа Свечената академија што се организираше под покровителство на Претседателот на Република Македонија, проф. д-р Ѓорѓе Иванов, кој одржа и пригодно обраќање. Поздравни говори одржаа д-р Елизабета Канческа-Милевска, министерката за култура во Владата на Република Македонија и проф. д-р Славица Велева, деканката на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, а свое излагање имаше и в. д. директорот д-р Гоце Цветановски, н. сов. во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје.

За да ги откриеме причините за еден ваков значаен повод: *одбележување 60 години од основањето на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“* (период во кој Институтот постапно ја изгради својата улога во рамките на општеството и прерасна во најзначајна научна институција од областа на македонскиот јазик, создавајќи огромен потенцијал во развитокот на научниот кадар и насочувајќи ја својата работа на значајни, фундаментални проекти), најпрвин треба да ги прелистаеме научните страници од основањето на Институтот, па до денес.

Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ е основан на 1 март 1953 година со акт на Министерството за просвета на тогашната Влада на Социјалистичка Република Македонија, со што се удрија темелите на институционалната научноистражувачка работа на македонскиот јазик.

Уште од самиот почеток, Институтот ја презеде работата на речникот на македонскиот јазик како една од своите најважни задачи, во којашто се вградија имињата на научните соработници Тодор Димитровски, Благоја Корубин, Трајко Стаматоски, како негови составувачи (под редакција на Блаже Конески), кон кои се допиша и името на тогашниот асистент Кирил Конески, како автор на Додатокот на Речникот. По успешно завршената мисија, од 1966 година го добивме капиталното дело † „Речник на македонскиот јазик“, во три

тома, со што се отворија лексикографските порти на македонскиот јазик. Како нераскинлива алка на „Речникот на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања“, е „Обратниот речник на македонскиот јазик“ (чиј составувач е Владимир Миличиќ, под редакција на: Кирил Конески и Александар Цукески, испечатен во 1967 год.)

Во речиси истиот период созреа и работата на уште еден значаен проект – изработката на „Правописот на македонскиот јазик“, под чиј редови, покрај постојаниот соработник на овој проект од 1957 година, Кирил Конески, раководителот Крум Тошев, се потпишаа и членовите на редакцискиот состав: Божидар Видоески, Радмила Угринова-Скаловска и Тодор Димитровски, со што, во работата на проектите на Институтот, беа вклучени и некои од наставниот кадар на Катедарата за македонски јазик.

Во 1965 година, започна вториот период од развојот на Институтот, кога се формираа петте одделенија: одделението за современ јазик (раководител Благоја Корубин), одделението за лексикологија и лексикографија (раководител Тодор Димитровски), одделението за дијалектологија на македонскиот јазик (раководител Божидар Видоески), одделението за македонска ономастика (раководител Трајко Стаматоски) и одделението за историја на македонскиот јазик (раководител Радмила Угринова-Скаловска). Одделенијата добија млад кадар (стручни соработници и асистенти) - од 1963/64: Олга Иванова, Лилјана Минова-Ѓуркова, Коста Пеев, Петре Јанкуловски, Вангелија Десподова; од 1966 год. Маринко Митков, Љубица Станковска, Германија Шокларова-Љоровска и Георги Георгиевски; од 1970/71 год.: Живко Ризовски, Кита Бицевска, Мирјана Гигова, Марија Коробар-Белчева, Димка Митева, Маријана Киш и Мито Аргировски. Зборуваме за периодот на макотрпна работа на оформување на **нашето најголемо богатство** во Институтот: **картотеките**, со драгоцен материјал од историска до современа состојба на македонскиот јазик, каде што секој научен работник, од првата до последната генерација, има свој влог. Картотечниот материјал стана непресушен избор за научноистражувачката работа во Институтот, врз чија основа се работеа, се сработија, се работат, а се надеваме и во иднина ќе се работат значајни научни проекти за македонскиот јазик.

Ако се водиме според мислата: „Делата зборуваат за нас“, од досегашните проектни наслови (покрај тритомниот и обратниот речник), Институтот е препознатлив по испечатените изданија на проектите:

- *Речник на презимињата кај Македонците;*
- *Речник на македонската народна поезија (I, II, III том);*

- *Синтаксичко-генеративниот речник на македонските глаголи (пробна свеска);*
- *Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи, кој доби висока оценка од научната јавност и ја доби наградата „13 Ноември“ (раководител: Бл. Корубин, потоа: Сн. Велковска).*
- *Речник на топонимите од областа по сливот на Брегалница;*
- *Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција (со почетни свески);*
- *Речник на грчко-црковнословенски лексички паралели;*
- *Лексиката на материјалната култура во македонските црковнословенски текстови;*
- *Лексиката на поетските творби на Климент Охридски;*
- *Речник на имињата во македонското народно творештво;*
- *Македонскиот дијалектен атлас: пролегомена.*

Ако се отвори личната карта на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, ќе се видат и актуелните проекти што се работат:

- *Толковен речник на македонскиот јазик;*
- *Македонски дијалектен атлас;*
- *Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција;*
- *Македонските дијалекти надвор од границите на Република Македонија;*
- *Речник на топонимите од Воденско;*
- *Речник на синонимите во македонскиот јазик;*
- *Речник на антонимите во македонскиот јазик;*
- *Семантичко-деривациски речник на деминутиви, хипокористици, аугментативи и пејоративи во македонскиот јазик.*

Во меѓувреме се заврши билатералниот проект: *Фонетско-фонолошки истражувања во македонскиот јазик и во словенечкиот јазик.*

Во ова шестдецениско постоење на Институтот треба да се истакне и научниот растеж на секој научен работник, чии резултати се вклучени во илјадниците испишани страници научна литература, во вид на монографски научни трудови, статии, прилози и сл. Голем дел од нив го најдоа своето место во долгогодишните едичии: „Стари текстови“, „Посебни изданија“ и „Јазикот наш денешен“.

Полиците на институтскиот библиотечен фонд се богати и поради долгогодишните списанија „Македонистика“ и особено „Македонски

јазик“, отворено научно списание со меѓународна редакција, во кое учествуваат слависти од целиот свет. Може да се каже дека годишникот „Македонски јазик“ е најреномирано списание од областа на македонскиот јазик и како македонистичко, славистичко, балканистичко и лингвистичко, ова списание игра важна улога во развојот на македонската наука за јазикот и во нејзината афирмација во меѓународни рамки.

Кога зборуваме за дејноста на Институтот за македонски јазик, не може, а да не се спомене плодната соработка со голем број научни, образовни институции, институции од македонистичката, славистичката, лингвистичката фела, како во Република Македонија така и надвор од неа. Институтот ги негува долгогодишните контакти со најпознатите светски познати и признати слависти и особено македонисти, кои голем дел од својот живот му го посветиле на проучувањето на македонскиот јазик. Не треба да се забораваат и членувањата на научните соработници од Институтот во многу домашни и особено во меѓународни комисији, каде што се вклучени претставници на македонскиот јазик од Република Македонија.

Од пред три учебни години, Институтот се вклучи во образовниот систем на Република Македонија со наставната дејност за студенти на Втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“, а нешто подоцна и на докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје.

Резултатите од целокупната научна дејност на Институтот за македонски јазик и на неговите научни соработници со внимание се следени од општествената јавност, за што зборуваат и високите признанија: наградата „АВНОЈ – најголема југословенска награда од општо значење за развитокот на државата“, „Орден заслуги за народ со златна ѕвезда“, споменатата награда „13 Ноември“ за проектот Интенцијално-синтаксичкиот речник на македонските глаголи, како и во 2003 година, наградата „11 Октомври“.

Кон овие награди, од денот на прославата по повод јубилејот – 60 години од постоењето на Институтот, е вклучено и признанието „Повелба на Република Македонија“, кое му беше доделено на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ од претседателот на Република Македонија, н.е. Горѓе Иванов, „за постигнатите резултати во својата долгогодишна научноистражувачка дејност на полето на сестраното проучување и за негувањето на македонскиот јазик, со што даде значаен придонес во напредокот на македонската научна мисла и во промовирањето на македонскиот јазик и македонската култура во светот“.

Во работниот дел од јубилејот, на 21 и на 22 ноември 2013 година, Организацискиот одбор (д-р Гоце Цветановски, н. сов. – претседател, д-р Лидија Тантуровска, н. сов. – координатор, д-р Александра Ѓуркова, н. сов. – секретар, д-р Симона Груевска-Маџоска, н. сов., д-р Елена Јованова-Грујовска, в. н. сор.) и Почесниот одбор (д-р Снежана Велковска, н. сов. д-р Снежана Веновска-Антевска, н. сов. д-р Убавка Гајдова, н.сов. д-р Олгица Додевска-Михајловска, в. н. сор. д-р Елка Јачева-Улчар, н. сов. д-р Веселинка Лаброска, н. сов. д-р Лилјана Макаријоска, н. сов.) ја организираа меѓународната научна конференција „Македонистиката меѓу традицијата и современите предизвици“. Беа предложени 19 теми (60 години од Граматиката на македонскиот литературен јазик на Блаже Конески; Македонските лингвисти и афирмацијата на македонскиот јазик и култура; Современи методи во истражувањето на македонскиот јазик; Македонскиот јазик на мапата на јазиците на светот; Македонската дијалектологија во историски и современ контекст; Црковнословенските ракописи од македонска редакција: ризница на македонската култура; Македонската лексикологија и лексикографија: состојби и перспективи; Македонскиот ономастикон во истражувањата на нашите и странските лингвисти; Современите македонски јазик и стандарднојазичната норма: актуелни состојби; Јазичното планирање и правописот на македонскиот јазик; Македонскиот јазик и македонската литература на преминот од XX во XXI век; Преродбенскиот XIX век во Македонија; Македонскиот јазик и балканолошките проучувања; Современи стилистички истражувања на македонскиот јазик; Заштита и/ или дигитализација на македонското културно наследство; Македонскиот јазик во наставата во Република Македонија; Македонскиот јазик како втор и како странски јазик; Македонскиот јазик и народната традиција; и Македонското прашање во историски контекст (100 год. од Букурешкиот договор)), во чии рамки се најдоа 75 реферати.

За самите почетоци на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, на Пленарната сесија, накусо, зборуваше научниот советник во пензија и долгогодишен директор на Институтот, д-р Трајко Стаматоски, а за улогата на Институтот во развојот на македонската лингвистичка мисла, осврт даде научниот советник д-р Снежана Веновска-Антевска, една од директорките на Институтот.

Во продолжение ќе ги наведеме авторите и насловите на рефератите, кои се најдоа во Програмата, за да се видат како реномираните имиња од македонистиката така и богатството од теми посветени, пред сè, токму на македонскиот јазик. Мал број од авторите

(од оправдани причини) не дојдоа, но секако ги испратија своите трудови за да се испечатат во Зборникот што се подготвува:

Блаже Ристовски

ПРОЦЕСОТ НА СТАНДАРДИЗАЦИЈАТА НА СОВРЕМЕНИОТ
МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ОД ПОЧЕТОКОТ НА XIX ВЕК ДО ДРЖАВНАТА
АФИРМАЦИЈА

Снежана Велковска

ТЕНДЕНЦИИ НА РАЗВОЈОТ НА МАКЕДОНСКАТА ЛЕКСИКА ПО
БАЛКАНСКИТЕ ВОЈНИ

Звонко Никодиновски

РЕЧНИЦИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК И ЛИНГВИСТИЧКАТА
ТЕРМИНОЛОГИЈА

Симон Саздов

КОН ПРЕТСТОЈНОТО ИЗДАНИЕ НА ПРАВОПИСНИОТ РЕЧНИК НА
МАКЕДОНСКИОТ СТАНДАРДЕН ЈАЗИК

Томислав Треневски

ЗА НЕКОИ ПРИТИСОЦИ ВРЗ ЈАЗИЧНАТА НОРМА

Маргарита Бузалковска-Алексова

ПРОБЛЕМИ И ДИЛЕМИ ВО НОМЕНКЛАТУРАТА ПОВРЗАНИ СО
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ОПШТИ И ПОЕДИНЕЧНИ ТЕРМИНИ

Олгица Додевска-Михајловска

ФРАЗЕОЛОГИЈАТА НА РОМАНОТ „КРПЕН ЖИВОТ“ НА СТАЛЕ ПОПОВ

Елена Јованова-Грујовска

АНАЛИЗА НА ДЕМИНУТИВНОСТА ВО МАКЕДОНСКИТЕ ПОГОВОРКИ И
ПОСЛОВИЦИ

Фани Стефановска-Ристеска

ПРЕНОСНИТЕ ЗНАЧЕЊА НА ГЛАГОЛСКАТА ПРИДАВКА

Елизабета Бандиловска-Ралповска

СТАТУСОТ НА ХОМОНИМИТЕ И НИВНАТА ЛЕКСИКОГРАФСКА
ОБРАБОТКА

Катица Топлиска-Евроска

ЛЕКСИЧКИТЕ ВРСКИ ВО ИМЕНУВАЊАТА НА ЈАДЕЊА ВО
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Стојка Бојковска

СТАТУСОТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО СОСЕДНИТЕ ДРЖАВИ

Здравко Стаматоски

ПОЛСКИОТ ОБРАЗОВЕН СИСТЕМ И ДЕЦАТА БЕГАЛЦИ ОД ЕГЕЈСКА
МАКЕДОНИЈА ВО 50-ТИТЕ ГОДИНИ НА XX ВЕК

Лидија Тантуровска

ЈАЗИКОТ И КУЛТУРАТА ВО УЧЕЊЕТО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК КАКО
СТРАНСКИ

Татјана Гочкова-Стојановска

КАКО ДА СЕ ДЕФИНИРА ВЛАДЕЕЊЕТО НА ЕДЕН ЈАЗИК – ТИПОВИ
ТЕСТОВИ СПОРЕД ЕВРОПСКИТЕ СТАНДАРДИ

Искра Пановска-Димкова
 ПРЕПОРАКИ ЗА НАЧИНОТ НА ТЕСТИРАЊЕ НА ФОНЕТСКО-
 ФОНОЛОШКИТЕ И ПРАВОПИСНИТЕ СОДРЖИНИ ПРИ УСВОЈУВАЊЕТО
 НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ
 Благоица Петковска, Анита Штерјоска
 МЕТОДИКАТА НА НАСТАВАТА ПО ПРЕДМЕТОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
 – УСЛОВ ЗА КВАЛИТЕТНА ЈАЗИЧНА ПИСМЕНОСТ (СОСТОЈБИТЕ ВО
 ОДДЕЛЕНСКАТА НАСТАВА ВО Р. МАКЕДОНИЈА)
 Блага Панева
 ФУНКЦИОНАЛНОСТА НА ЈАЗИЧНИТЕ ВЕЖБИ ВО ОСНОВНО
 ОБРАЗОВАНИЕ –
 ПРЕДМЕТНА НАСТАВА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК, ПРЕДУСЛОВ ЗА
 УСВОЈУВАЊЕ НА ЗНАЕЊАТА ОД ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЈА
 Елена Верижникова
 ЗНАЧЕЊАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ПЛУСКВАМПЕРФЕКТ ВО
 СВЕТЛИНАТА НА НАЈНОВИТЕ ТИПОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА
 Лилјана Митковска, Елени Бужаровска
 ДИСТРИБУЦИЈА НА МАКЕДОНСКИТЕ МОДАЛНИ *ИМА*-КОНСТРУКЦИИ
 ВО СПОРЕДБА СО ЕКВИВАЛЕНТИТЕ ВО ДРУГИ БАЛКАНСКИ ЈАЗИЦИ
 Елена Џукеска
 ЗА ФУНКЦИЈАТА НА АБЛАУТОТ ПРИ ЗБОРООБРАЗУВАЊЕТО ВО
 МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
 Виолета Јанушева
 МУЛТИПЛИКАТИВНИ СЛОЖЕНИ СЕМАНТЕМИ ОД ВТОР СТЕПЕН ВО
 МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
 Milan Mihaljević
 TRAGOVI JUŽNOGA PUTA
 Илија Велев
 ИСТОРИСКОТО ПРОНИКНУВАЊЕ НА СТАРОСЛОВЕНСКИОТ
 КНИЖЕВЕН ЈАЗИК (ПО ПОВОД 1150 ГОДИНИ ОД
 СТАНДАРДИЗАЦИЈАТА НА
 ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИОТ/СТАРОСЛОВЕНСКИОТ ЈАЗИК)
 Лилјана Макаријоска, Бисера Павлеска-Георгиевска
 КОН ЛЕКСИКАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ СРЕДНОВЕКОВНИ
 МОЛИТВЕНИЦИ
 Наталија Андријевска
 ГЛАГОЛСКИОТ ПРЕФИКС *paž-* ВО МАКЕДОНСКИТЕ
 ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИ ТЕКСТОВИ
 Катица Трајкова
 НАЗИВИ НА ПОЛИТИЧКИ, ОПШТЕСТВЕНИ И ВОЕНИ ФУНКЦИИ ВО
 МАКЕДОНСКИТЕ ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИ РАКОПИСИ
 Мери Цубалевска
 КОН ЛЕКСИКАТА НА ОХРИДСКИОТ АПОСТОЛ
 Весна Костовска

ЗА СИНОНИМИЈАТА КАЈ СЛОЖЕНКИТЕ ВО МАКЕДОНСКИТЕ
ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИ ТЕКСТОВИ

Благица Петковска

ЈАЗИКОТ ВО ЕРМИНИИТЕ ОД XIX – СВЕДОШТВО ЗА
ПОДНОВУВАЊАТА И ТРАДИЦИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ПИСМЕН
ЈАЗИК

ПРЕРОДБАТА И МАКЕДОНСКОТО ЈАЗИЧНО ПРАШАЊЕ

Виолета Николовска

ВЛОГОТ НА МИСИРКОВ И ПУЛЕВСКИ КОН ОСТВАРУВАЊЕТО НА
НАРОДНИОТ ИДЕАЛ

Симо Младеновски

ПОДГОТОВКАТА НА МАКЕДОНСКИ РЕЧНИК И ГРАМАТИКА ОД
СТРАНА НА МАКЕДОНСКАТА НАЦИОНАЛНА КОМИСИЈА НА
ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАТВОРЕНИЦИ ВО КАЗНЕНО-ПОПРАВНИОТ ЗАВОД
ВО СРЕМСКА МИТРОВИЦА (1934–1941)

Марија Паунова

ЈАЗИКОТ НА СРЕДНОВЕКОВНАТА КИРИЛСКА ЕПИГРАФИКА ВО
МАКЕДОНИЈА

Мачеј Кавка

ОКОЛУ ИСТРАЖУВАЊАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ДИСКУРС

Снежана Веновска-Антевска

ПРОСТОРНИТЕ МЕТАФОРИ ВО ПОЛИТИЧКИОТ ДИСКУРС ВО
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Александра Ѓуркова

РЕЧЕНИЦАТА НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ

Наталија Боронникова

ДЕЈКТИЧЕСКАЯ ПЕРСПЕКТИВА КАК ОСНОВА ПРОСТРАНСТВЕННО-
ВРЕМЕННОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ТЕКСТА

Снежана Петрова-Џамбазова

МАНИПУЛАЦИЈАТА ВО ЈАЗИКОТ/ ЈАЗИКОТ ВО МАНИПУЛАЦИЈАТА

Васка Ташова

СТИЛИСТИЧКАТА МАРКИРАНОСТ НА ИМЕНСКИТЕ ГРАМАТИЧКИ
КАТЕГОРИИ ВО ПРОЗАТА НА ПЕТРЕ М. АНДРЕЕВСКИ

Звонко Танески

ЕТИЧКИТЕ ПРИНЦИПИ НА НАУЧНИОТ ФУНКЦИОНАЛЕН СТИЛ ВО
СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК (НЕ/ЦИТИРАЊЕ ВО НАУЧНИ
ТРУДОВИ И ПЛАГИЈАТОРСТВО)

Христина Андоновска

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК И ЕВРОИНТЕГРАЦИЈАТА

Родна Величковска

МАШКОТО ПОВЕЌЕГЛАСНО ПЕЕЊЕ ОД ДОЛНИ ПОЛОГ – ЗАШТИТА И
ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

Катерина Петровска-Кузманова

ОБРЕДНИТЕ МАСКИРАНИ ПОВОРКИ ВО МАКЕДОНИЈА И НИВНАТА
ЗАШТИТА КАКО ДУХОВНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Димка Митева
 КРСТЕ МИСИРКОВ И НЕГОВАТА КНИГА „ЗА МАКЕДОНЦКИТЕ РАБОТИ“
 Људмил Спасов
 ВЛОГОТ НА БЛАГОЈА КОРУБИН ВО РАЗВОЈОТ НА ЛИТЕРАТУРНОЈАЗИЧНАТА НОРМА
 Димитар Пандев
 МАКЕДОНИСТИКАТА МЕЃУ КАТЕДРАТА И ИНСТИТУТОТ
 Симона Груевска-Маџоска
 ПРИДОНЕСОТ НА ЛИЛЈАНА МИНОВА-ЃУРКОВА ЗА НАУКАТА ЗА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
 Марија Леонтиќ
 ТУРЦИЗМИТЕ ВО ЛЕКСИКОЛОШКИТЕ ТРУДОВИ НА ОЛГА ИВАНОВ
 Марија Крстева
 ЈАЗИЧНАТА СИТУАЦИЈА НА БАЛКАНОТ НИЗ ПОГЛЕДОТ НА АМЕРИКАНСКИОТ НАУЧНИК ВИКТОР ФРИДМАН
 Марија Коробар-Белчева
 ИМИЊАТА ВО НАРОДНАТА И УМЕТНИЧКАТА ЛИТЕРАТУРА
 Љубица Станковска
 ЕТИМОЛОГИЈАТА НА ОРОНИМОТ *ПЛАОШНИК*
 Елка Јачева-Улчар
 ЗА СОСТОЈБАТА СО ТОПОНИМИТЕ ВО Р МАКЕДОНИЈА ПО 2001 ГОДИНА
 Весна Миовска
 ХИПОКОРИСТИКАТА КАЈ НЕКОИ ХРИСТИЈАНСКИ ИМИЊА ПРИСУТНИ ВО МАКЕДОНСКАТА АНТРОПОНИМИЈА
 Мери Момировска
 ОНОМАСТИЧКАТА ЛЕКСИКА КАКО ИЗВОР ЗА ЛИТЕРАТУРНИОТ ЈАЗИК
 Милица Миркуловска
 ТРАНСКРИПЦИЈА НА ТУЃИТЕ ИМИЊА 1986–2013 НА РЕЛАЦИЈА ПОЛСКИ – МАКЕДОНСКИ
 Лидија Танушевска
 ЈАЗИЧНАТА НОРМА ВО КНИЖЕВНИОТ ПРЕВОД ОД ПОЛСКИ ЈАЗИК
 Јасминка Делова-Силјанова
 МАКЕДОНСКО-ЧЕШКИ ФРАЗЕОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА
 Биљана Мирчевска-Бошева
 БОЈАТА НА ЕМОЦИИТЕ (ВРЗ МАТЕРИЈАЛ ОД МАКЕДОНСКАТА И РУСКАТА ФРАЗЕОЛОГИЈА)
 Јоана Хаџи-Лега Христоска
 ПОСЛОВИЦИТЕ И НИВНИТЕ ВАРИЈАНТИ: КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА ПРИМЕРИ ОД МАКЕДОНСКИОТ И ОД ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК
 Светлана Јакимовска
 УЛОГАТА НА ЕТИМОЛОШКОТО ПОТЕКЛО НА ПРАВОСЛАВНИТЕ ТЕРМИНИ ПРИ НИВНО ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО

Слободан Новокмет, Светлана Милановиќ
ПРОБЛЕМИ ПРАВОПИСНЕ АДАПТАЦИЈЕ КОМПЈУТЕРСКЕ
ТЕРМИНОЛОГИЈЕ У СРПСКОМ И МАКЕДОНСКОМ ЈЕЗИКУ

Надица Маркоска
КОНТРАСТИВНО ПРОУЧУВАЊЕ НА КОНОТАТИВНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА
ЗБОРОТ *СРЦЕ* ВО МАКЕДОНСКИОТ И ИТАЛИЈАНСКИОТ ЈАЗИК

Зузана Тополињска
ДАЛИ Е НА ПОВИДОК РЕНЕСАНСА НА ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈАТА?

Андреј Н. Соболев
О ЯЗЫКОВЫХ КОНТАКТАХ В ГОЛО БОРДО

Васил Дрвошанов
КОН СЕМАНТИКАТА НА ЛЕКСЕМАТА *БУРА* ВО МАКЕДОНСКИТЕ
ГОВОРИ

Убавка Гајдова
ОД ПРОБЛЕМАТИКАТА НА СОВРЕМЕНАТА ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА НА
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Веселинка Лаброска
НАЗИВИТЕ ЗА *ЛИСИЦА* И *ЛАСИЦА* НА МАКЕДОНСКАТА ДИЈАЛЕКТНА
ТЕРИТОРИЈА

Олгица Додевска-Михајловска, Светлана Давкова-Ѓоргиева
ФРАЗЕОЛОГИЈАТА НА КУМАНОВСКИОТ ГОВОР

Еленка Стоевска-Денчова
ЛЕКСЕМАТА *РОД* ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Гоце Цветановски
БАНСКИОТ ГОВОР ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТОТ „МАКЕДОНСКИТЕ
ДИЈАЛЕКТИ НАДВОР ОД ГРАНИЦИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“

Катерина Младеновска-Ристовска
ЈАЗИКОТ НА АНТИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ

Катерина Митева
ОД ПЕРОТО НА ТОДОР ДИМИТРОВСКИ (1922 – 2000)

Христина Донева
ДИГИТАЛИЗАЦИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО ОСНОВЕН
ЕЛЕМЕНТ ЗА СОЗДАВАЊЕ НА КУЛТУРНА ОДРЖЛИВОСТ И ВЛЕЗ КОН
СВЕТСКИОТ ИНТЕРКУЛТУРЕН ДИЈАЛОГ

Кристина Димовска
ИНТЕНЦИОНАЛНА ГРЕШКА – ЗА ПРЕВОДОТ КАКО КРЕАТИВНО
ПРЕСОЗДАВАЊЕ НА ОРИГИНАЛНИОТ ТЕКСТ

Даринка Маролова
ЛЕКСИЧКИТЕ ВАРИЈАЦИИ ВО ЛИТЕРАТУРНИОТ ПРЕВОД

Јована Караникиќ
ПРЕКАРИТЕ И НИВНОТО МЕСТО ВО ЛИТЕРАТУРНИОТ ПРЕВОД

Ленче Насев
МОЖНОСТИ ЗА КОРЕЛАЦИЈА МЕЃУ ПРЕДМЕТИТЕ МУЗИЧКО
ОБРАЗОВАНИЕ И МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ

Мирјана Русевска
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО СОВРЕМЕНИОТ ОПШТЕСТВЕНО-
КУЛТУРЕН КОНТЕКСТ

Раско Лозаноски
ПОСТАВЕНОСТА НА ФОРМУЛАЦИЈАТА НА ЈАЗИЧНИТЕ НАСТАВНИ
СОДРЖИНИ И ПРОГРАМСКАТА ЗАСТАПЕНОСТ НА БРОЈОТ НА
ЧАСОВИ НИЗ НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ВО
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Два дена се работеше во седум сесии, каде што се претставија нови научни резултати, пред сè, од областа на македонскиот јазик, се разбира, на релација и со другите јазици (словенски и несловенски), како и во споредба со други општествени и хуманистички науки, а со богатите дискусии се покажа, уште еднаш, фундаменталниот постулат за вграденоста на македонистиката во современтата наука за јазикот – лингвистиката. Во рамките на работниот дел од јубилејот, д-р Веселинка Лаброска, н. сов., ги претстави новите и непромовираните изданија на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, уште еден докажан научен материјал.

Лидија Тантуровска